

СПРАВАЗДАЧА

Справаздача з Міędзнародоўей Летняй Школы Бялорутеністыкі ў Мінску

Новая хала заінтэрасавання яўзыкіем бялорускім жако обцым (JBJO)

У Мінску ў днах 24.08–07.09.2015 одбыла сід Міędзнародоўа Летня Школа Бялорутеністыкі зорганізавана праз Републікаўскі Інстытут Школы Выўсшей і Бялорускі Універсітет Паўствоўы. Школа тего тыпу не жест нічым новым, але дотад діяалаа доўд нерэгулярна і по кілку латах прервы зостаа реактывоўана. Запросенне до едцыі 2015 быо скіерована не тылко до студэнтў славістык, лезд таке дорорантў, наuczыцелі академічкіх, працовнікў наукоўых, тлўмачы ораз всьыткіх, кторчы хчелі подносіс своје кваліфікацые ў дзедзінне бадаў бялорутеністычных. Кольнаў хала заінтэрасавання JBJO тах характэрызуже кіероннік Школы – проф. Лідзіа Сіаміешка:

Беларуская мова вьвучаецца ў многіх краінах свету, цікавасць да яе за мяжой вялікая. Кафедры беларусістыкі ёсць ў Варшаўскім універсітэце, ў некалькіх універсітэтах Японіі, Кітая. Летнія лінгвістычныя школы – агульнапрынятая ў свеце практыка вьвучэння моў, гісторыі, культуры краіны, і гэта не навінка для нас, бо школы беларусістыкі праводзіліся яшчэ ў 90-я гады на філалагічным факультэце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. І цяпер вельмі прыемна канстатаваць, што гэты добры і важны для моладзі праект адраджаецца. Да нас прыехалі госці з сямі краінаў: некаторыя робяць першыя крокі ў мове, і нашы студэнты-філолагі дапамагаюць ім у якасці валанцёраў. Некаторыя ўжо вьвучаюць мову даўно, пішуць дысертацыі і наукоўыя працы, выкарыстоўваючы беларускую літаратуру. Да нас прыехалі таксама маладыя выкладчыкі беларускай мовы за мяжой, каб пастажыравацца і пазнаёміцца з новымі тэхналогіямі яе выкладання¹.

До Мінска прыjechaо 30 учасцікў з Вегіер, Чэх, Ніеміец, Польскі (2 студэнткі Катедры Бялорутеністыкі UW), Словачці, Росці, Чін і Японіі. У про-

¹ Беларусь сёння, <http://www.sb.by/zn/tema-nomera-1/article/z-belaruskim-aktsentam.html>; Сталічнае тэлебачанне, <http://www.ctv.by/mezhdunarodnaya-letnyaya-shkola-belorusicistik-zavershaet-svoyu-rabotu-v-respublikanskom-institute>

gramie zaplanowano zajęcia praktyczne z języka białoruskiego na trzech poziomach zaawansowania. Lektoraty były prowadzone przez wykwalifikowanych lektorów z Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego (np. dr hab. Taccianę Ramzę, autorkę znanego podręcznika *Беларуская мова? З задавальненнем!*, Вышэйшая школа, Мінск 2010) oraz Mińskiego Lingwistycznego Uniwersytetu Państwowego (np. dr Wolę Barysienkę). Uczestnicy Szkoły uczestniczyli także w warsztatach, zajęciach interaktywnych oraz wykładach z różnych dziedzin, w tym literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa. Bardzo ciekawą propozycją była możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z wybitnymi autorytetami z różnych dziedzin białorusistyki. Byli to przedstawiciele Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego jak prof. Ludmiła Sińkowa czy dr Siarhiej Zaprudski, ale także innych instytucji, np. dr Siarhiej Ważnik – dyrektor Narodowego Instytutu Edukacji RB. Odbywały się także prezentacje książek, kursów, a nawet warsztaty z cyklu „Мова нанова” prowadzone przez Hleba Łabadzienkę i Alesię Litwinouską. Po zajęciach oraz w weekendy był czas na realizację bogatego programu kulturalnego, obejmującego m.in. wycieczki, zwiedzanie (m.in. Mińska, Zaslavia czy Nieświeża) i spotkania z ciekawymi osobistościami (np. z Alesiem Suszą – zastępcą dyrektora Biblioteki Narodowej i przewodniczącym Międzynarodowej Asocjacji Białorusistów) oraz artystami (m.in. malarzami, zespołami folklorystycznymi). W ramach Szkoły możliwe było także odbycie stażu naukowo-dydaktycznego dla białoruskich i zagranicznych lektorów języka białoruskiego jako obcego pracujących na Białorusi i poza jej granicami, np. na Łotwie czy w Polsce (z zagranicznych lektorów na stażu był także piszący te słowa).

Szkoła mogła sprawnie funkcjonować także dzięki białoruskim studentom-wolontariuszom, którzy z zaangażowaniem pomagali zagranicznym kolegom poznawać Białoruś. Wolontariusze mieli także okazję uczyć się rzemiosła wykładania języka białoruskiego cudzoziemcom.

Międzynarodowa Letnia Szkoła Białorusistyki była dostępna dla każdego chętnego, gdyż strona przyjmująca finansowała nauczanie oraz program kulturalny, zapewniała także bezpłatne wyrobienie wiz. Na uroczystym otwarciu Szkoły byli obecni: rektor Republikańskiego Instytutu Szkoły Wyższej prof. Wiktar Hajsionak (*nota bene* ambasador Białorusi w Polsce w latach 2008–2014), dziekan Wydziału Filologicznego prof. Iwan Rouda, przewodniczący Białoruskiego Komitetu Sławistów prof. Alaksandr Łukaszaniec z Narodowej Akademii Nauk Białorusi, który wystąpił z wykładem nt. tendencji rozwoju współczesnego języka białoruskiego.

Podczas wykładów, konsultacji i spotkań z gośćmi szeroko była dyskutowana metodyka wykładania języka białoruskiego jako obcego, problemy kształcenia lektorów oraz kwestie certyfikacji JBJO. Jak poinformowała prof. Lidzia Siamieszka, Ministerstwo Edukacji RB przychylnie patrzy na inicjatywę certyfikatową. Prawdopodobnie w Republikańskim Instytucie Szkoły Wyższej zostanie stworzony zespół, który zajmie się opracowaniem testów certyfikacyjnych JBJO. Planowane jest także stworzenie Centrum JBJO (Цэнтр па беларускай мове як замежнай).

Międzynarodowa Letnia Szkoła Białorusistyki zyskała szeroki rozgłos w mediach białoruskich. O wydarzeniu nie tylko pisały gazety i portale internetowe, lecz także informowała telewizja w wiadomościach oraz specjalnym porannym progra-

mie². Jako dowód i ciekawostkę zamieszczamy poniżej listę odnośników do materiałów medialnych nt. Szkoły. Są plany, by projekt kontynuować nie tylko w Białoruskim Uniwersytecie Państwowym, lecz także w Mińskim Lingwistycznym Uniwersytecie Państwowym. Szkoły letnie to wspaniała okazja dla studentów, doktorantów i pracowników slawistik do poznawania Białorusi, pogłębiania swojej wiedzy oraz konsolidacji międzynarodowego środowiska białorutenistycznego. Warto, by białoruteniści polscy wspierali tę ideę, uczestniczyli w jej tworzeniu i propagowaniu.

Radosław Kaleta
Warszawa

Dodatek
Lista odnośników do materiałów medialnych
nt. Międzynarodowej Letniej Szkoły Białorutenistyki

- 1) Materiały telewizyjne:
 - a) Сталічнае тэлебачанне, <http://www.ctv.by/mezhdunarodnaya-letnyaya-shkola-belorusistiki-zavershaet-svoyu-rabotu-v-respublikanskom-institute>
 - b) Сталічнае тэлебачанне, <http://www.ctv.by/novosti-minska-i-minskoy-oblasti/30-studentov-iz-raznyh-stran-priehali-v-minsk-dlya-izucheniya>
 - c) Белтэлерадыёкампанія, <http://www.tvr.by/news/obshchestvo/shkola-belorusistiki-otkrylas-v-minske/>
 - d) Беларусь 24, <http://belarus24.by/news/v-minske-otkrylas-shkola-belorusistiki-0>
 - e) ОНТ, http://ont.by/news/our_news/mezhdynarodnaya-shkola-belorusistiki-otkrilas-v-minske
- 2) Informacje na portalach w języku białoruskim:
 - a) Беларусь сёння, <http://www.sb.by/zn/tema-nomera-1/article/z-belaruskim-aktsentam.html>
 - b) Беларускі Партызан, <http://www.belaruspartisan.org/bel/life/316058/>
 - c) Белта, http://blr.belta.by/all_news/society/Mzhnarodnaja-letnjaja-shkola-belarusstyk-zbjare-Mnsku-bolsh-jak-70-udzelnka-z-9-kran_i_83182.html
 - d) Нацыянальны інстытут адукацыі, <http://adu.by/?p=7996>
 - e) Наша Ніва, <http://nn.by/?c=ar&i=155164>
- 3) Informacje na portalach w języku rosyjskim:
 - a) Міністэрства адукацыі РБ, <http://edu.gov.by/main.aspx?guid=18021&detail=3948293>
 - b) Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, <http://www.bsu.by/ru/main.aspx?guid=235131&detail=679143>
 - c) „Беларускі час”, <http://belchas.by/news/v-belarusi-otkrylas-pervaia-letniaia-shkola-belorusistiki.html>

² Сталічнае тэлебачанне, <http://www.ctv.by/mezhdunarodnaya-letnyaya-shkola-belorusistiki-zavershaet-svoyu-rabotu-v-respublikanskom-institute>